

освітою, Інформаційна система професійно-технічних закладів, Студентський журнал, Реєстр освітніх і наукових установ та інші. Метою цих систем є централізоване управління освітніми даними, автоматизація адміністративних процесів, моніторинг системи освіти та обмін інформацією між установами.

Кожна школа також використовує відповідні інформаційні системи, необхідні для її функціонування, такі як електронний щоденник, фінансові системи, реєстри вчителів та учнів тощо. Впровадження інструментів інформаційно-цифрового середовища в освіті дозволяє краще організувати навчально-виховний процес, правильно підібрати засоби та оптимізувати витрати праці і фінансових ресурсів.

Використані джерела:

1. Skaitmeninio švietimo gairės mokykloms. URL:<https://kurkl.lt/projektai/skaitmeninio-svietimo-gaires> (дата звернення: 7.02.2024)
2. Švietimo valdymo informacinė sistema. URL:<https://www-svis-smm-lt> (дата звернення: 7.02.2024)
3. Profesinių mokyklų informacinė sistema. URL:<https://pmis.lt/> (дата звернення: 7.02.2024)

Лещенко М.П.

Інститут цифровізації освіти НАПН України

ПОЛЬСЬКИЙ ДОСВІД РОЗВИТКУ ЦИФРОВОЇ ГУМАНІСТИКИ У СФЕРІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Розвиток сучасного інформаційного суспільства потребує нових підходів до вищої освіти фахівців, зокрема у сфері гуманітарних наук. Фахівців з цифрової гуманістики готують на рівні бакалаврських, магістерських і докторських програм в університетах Великої Британії, Канади, США та ін. країн з 2005 року. Розпочали підготовку бакалаврів з напрямку «Гуманістика другого покоління: гуманістика 2.0» і у Польщі.

В результаті співпраці Університету Яна Коханевського в м. Кельце, зокрема Філії в Пьотркові Трибунальським (Польща) з Інститутом цифровізації освіти НАПН України та 13 Університетом Менеджменту Освіти, розпочалася підготовка фахівців зі спеціальностей «Історія 2.0», «Філологія 2.0», «Педагогіка 2.0» [1]. Розвиток цифрової гуманістики є однією з провідних тенденцій світового освітнього простору, про що свідчить функціонування міжнародних науково-освітніх організацій, які підтримують розвиток інтеграційних процесів у гуманістичних і цифрових сферах.

Альянс цифрових гуманістичних організацій (ADHO) – це організація, цілями якої є сприяння і підтримка цифрових наукових досліджень щодо використання ІКТ при викладанні мистецьких і гуманітарних дисциплін, координування взаємодії гуманістів і гуманітаріїв, що займаються цифровими та комп'ютерно-орієнтованими дослідженнями, викладають, створюють та поширюють цінний досвід, у всіх областях представлених різноманітністю членства (Рис.1).

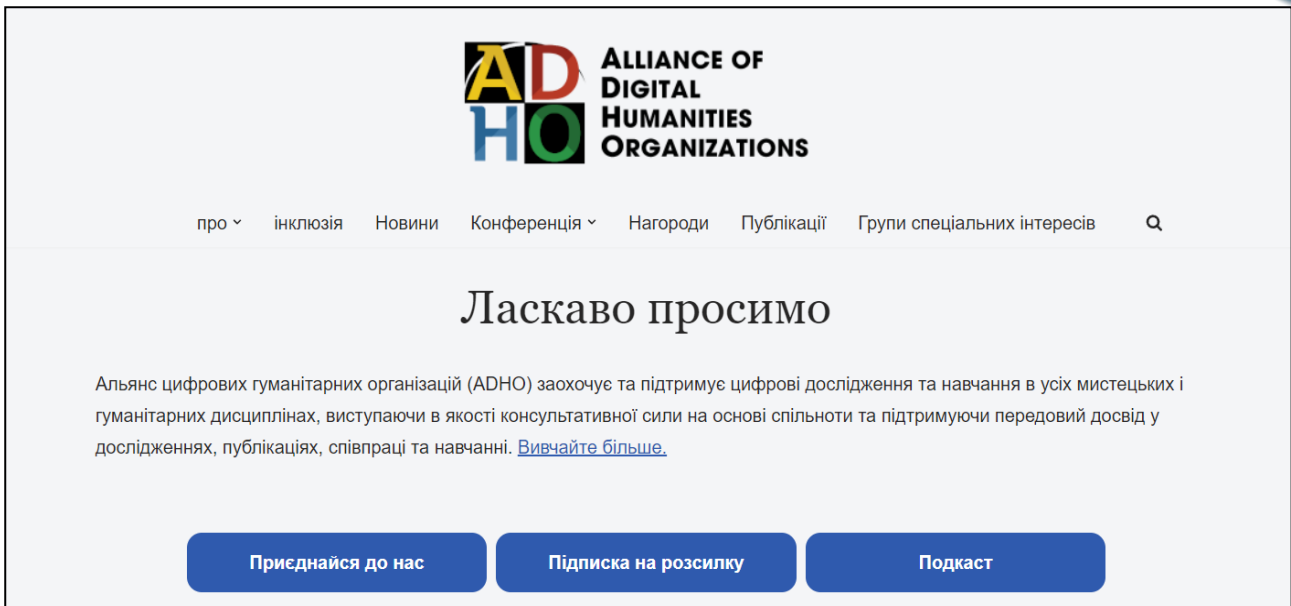

Рис.1. Альянс цифрових гуманістичних організацій, скрін сторінки.

Альянс цифрових гуманітарних організацій (ADHO) підтримує ініціативи для публікації, презентації, співробітництва та навчання; визнає і підтримує передовий досвід у цих видах діяльності; і виступає в якості громадської консультативно-дорадчої сили. При цьому, ADHO охоплює і координує відповідну діяльність за допомогою установчих організацій: Європейської асоціації цифрової гуманістики (EADH, заснована в 1973 році як Асоціація для літературної і лінгвістичної комп'ютеризації), Асоціація для комп'ютерів та гуманістики (ACH, заснована в 1978 році), Канадське товариство цифрової гуманістики (засноване в 1986 році, як консорціум для комп'ютерів в гуманістиці), Інтернет-мережа центрів цифрової гуманістики (CenterNet), Австралазійська Асоціація для цифрової гуманістики (AADH), і Японська асоціація для цифрової гуманістики.

До ADHO входять незалежні вчені, студенти, аспіранти та наукові співробітники з усієї планети (The Alliance of Digital Humanities Organizations (ADHO) [2]. Важливою функцією Альянсу є видавництво щоквартальника з цифрової гуманістики (Digital Humanities Quarterly (DHQ) – цифрового журналу з відкритим доступом, що охоплює всі аспекти цифрових медіа в гуманістичних науках: експериментування з різними форматами публікацій і риторика про цифрове розміщення статей з літературно-лінгвістичної комп'ютеризації (добре налагоджений друк цифрових гуманітарних журналів) способами, які долають друковано-цифрову прірву; використання відкритих стандартів для доставки контенту журналу; розвиток послуг з перекладу та багатомовне рецензування відповідно до яскраво вираженого міжнародного характеру ADHO. У журналі публікується широкий спектр рецензованих матеріалів, в тому числі: наукові статті; редактовані твори з альтернативними думками; експерименти в інтерактивних медіа; огляди книг, веб-сайтів, нових медіа-арт інсталяцій, цифрових гуманістичних систем та інструментів [3].

У сфері цифрової гуманістики педагогіка займає одну з провідних позицій, оскільки така її роль відповідає викликам сучасного інформаційного суспільства про необхідність неперервної освіти громадян у доступних для них форматах формального і неформального навчання. Завданням педагогіки є створення концепцій інтеграції гуманістичного й технологічного компонентів навчального процесу, що визначають шляхи використання ІКТ з метою підвищення якості навчання, надання йому властивостей демократичності, відкритості, індивідуалізації, творчості, мотивуватиме усіх громадян до пізнавально-навчальної діяльності.

У цьому контексті Гірш Б. стверджує: «якщо цифрова гуманістика повною мірою реалізувала свій потенціал, щоб змінити сучасні академічні підходи до навчання, то цифрова гуманітарна педагогіка повинна бути переміщена з маргіналізації та ізоляції, на перший план досліджень» [4, 6]. Отже, у зв'язку з конвергенцією технологічного й гуманістичного напрямів

пізнання у зарубіжних освітніх практиках виникла необхідність уведення нової категорії «цифрова гуманістична педагогіка» і нової наукової галузі, що характеризується набором понять, концепцій, які сформувалися не у споріднених, а у незалежних, технократичних і гуманістичних галузях наукових досліджень [5].

Аналіз використання цифрових технологій в якості інструментів для здійснення навчально-дослідницької, особистісно орієнтованої освіти підтверджує наявність позитивних змін у світосприйманні педагогів, що впливає та видозмінює форму і сутність процесів викладання й учіння. У 2021 році у Інституті цифровізації освіти була затверджена освітня програма «Цифрова гуманістична педагогіка» для здобувачів вищої освіти, ступінь «Доктор філософії» у галузі педагогічних наук, що викладається вже п'ять років поспіль та слугує інструментом формування знань аспірантів про теоретико-методологічні засади цифрової гуманістичної педагогіки відкритої науки [6].

Список використаних джерел:

1. Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach Filia w Piotrkowie Trybunalskim: Режим доступу: www.unipt.pl.
2. Тимчук Л. Наративне навчання у медіа-просторі // Наук. журн. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології, №3 (37), 2014. – СумДПУ ім. А.С.Макаренка, С. 355-368.
3. The Alliance of Digital Humanities Organizations (ADHO) Режим доступу: <http://adho.org/>
4. Brett D. Digital Humanities Pedagogy: Practices, Principles and Politics. Hirsch (ed). Cambridge: Open Book Publishers, 2012. - 426 pp. Режим доступу: <http://www.digitalhumanities.org/dhq/vol/8/2/000177/000177.html>
5. В.Биков, М.Лещенко, М.Тимчук. Цифрова гуманістична педагогіка. Посібник. 2027. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/710669/1>
6. Силабус навчальної дисципліни «Цифрова гуманістична педагогіка». URL : <https://drive.google.com/file/d/1VY9IbnKw9q92Wa5jEob8pRuhmL7vV2Re/view>

Малицька І.Д.,
Інститут цифровізації освіти НАПН України

ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ ЦИФРОВІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ У ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ

Для успішної і послідовної цифрової освітньої трансформації європейськими країнами розроблені і впроваджуються цифрові освітні стратегії, які спираються на установчі документи ЄС (*План дій цифрової освіти (2021-2027) (Digital Education Action Plan – DEAP); Європа, придатна для цифрової ери (A Europe fit for the Digital Age); ЄС наступного покоління (Next Generation EU); «Цифровий компас «2030: європейський шлях». для цифрового десятиліття» (2030 Digital Compass: the European way for the Digital Decade)*), а також ураховують специфіку кожної країни, рівень цифровізації освіти, зміни, які відбуваються. Відповідно освітнім стратегіям велика увага приділяється закладам загальної середньої освіти, які мають формувати цифрові навички у школярів, починаючи з початкової школи.

Незважаючи на те, що більшість країн Європи мають свої цифрові освітні стратегії, на рівні школи дуже складно оцінити стан їх впровадження, з огляду на те, що моніторинг та оцінювання цього процесу відбувається не на регулярній основі. Країнами-лідерами з оцінювання, моніторингу і нагляду за проходженням цифровізації систем освіти можна зазначити вісім країн - Фламандська спільнота Бельгії, Болгарія, Чехія, Естонія, Швеція, Велика Британія - Шотландія, Чорногорія та Норвегія. З метою підтримки та моніторингу цифровізації освіти, особливо на рівні школи, створені зовнішні агентства, які підтримуються державними органами управління освіти [1].